

Kwartaalbericht Pensioenfonds KLM-Cabinepersoneel

Vierde kwartaal 2017 - 1 oktober 2017 t/m 31 december 2017 (Q4 2017)

Samenvatting:

- De **maandelijkse nominale dekkingsgraad** is gestegen van 116,5% naar 116,6%;
- De **beleidsdekkingsgraad** is gestegen van 110,9% naar 113,9%;
- Het **beleggingsrendement** was 2,8% in het afgelopen kwartaal en 8,3% over 2017;
- Het **vermogen** is gestegen tot € 3,19 miljard;
- De waarde van de **pensioenverplichtingen** is gestegen tot € 2,74 miljard;
- Er is sprake van een **reservetekort**.

Financiële positie Pensioenfonds KLM-Cabinepersoneel

Het pensioenfonds maakt bij beleidsbeslissingen gebruik van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is in het vierde kwartaal gestegen naar 113,9%. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de maandelijkse nominale dekkingsgraden van de afgelopen twaalf maanden. De maandelijkse nominale dekkingsgraad per eind december 2017 is 116,6%. De maandelijkse nominale dekkingsgraad is in het vierde kwartaal gestegen omdat de waarde van de beleggingen meer zijn gestegen dan de waarde van de verplichtingen.

	2017 Eind vierde kwartaal	2017 Eind derde kwartaal	2017 Eind tweede kwartaal
Beleidsdekkingsgraad	113,9%	110,9%	106,3%
Maandelijkse dekkingsgraad	116,6%	116,5%	113,6%
Vermogen	€ 3,19 miljard	€ 3,09 miljard	€ 2,97 miljard
Verplichtingen	€ 2,74 miljard	€ 2,65 miljard	€ 2,61 miljard
Nominale rente*	1,54%	1,64%	1,60%

* rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank (UFR)

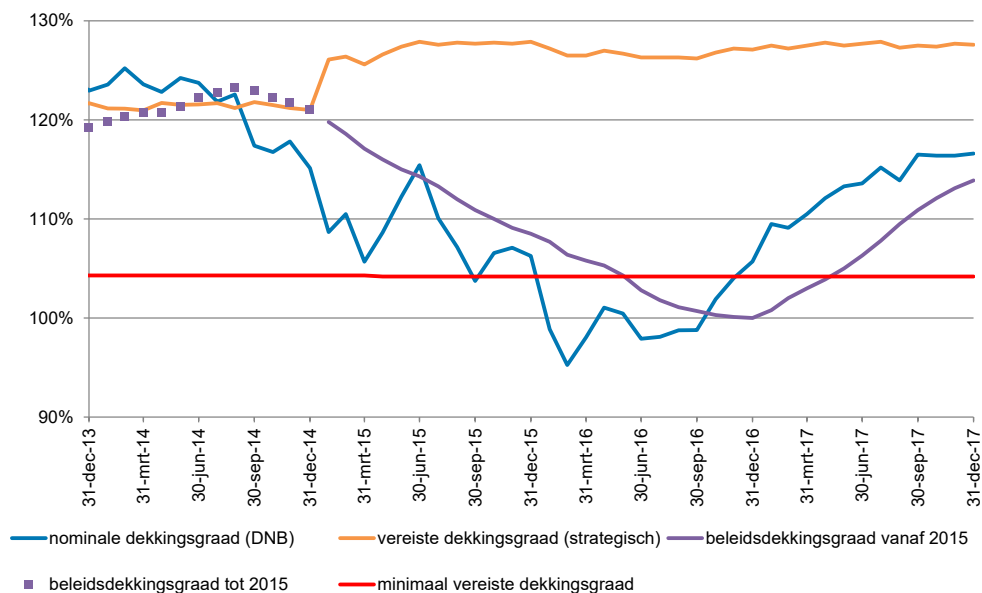
Dekkingsgraad en herstelplan

Volgens wettelijke richtlijnen moeten pensioenfondsden bepaalde extra reserves aanhouden die als buffer kunnen dienen in slechte tijden. De wettelijk vereiste buffer voor ons fonds bedraagt nu 27,6%. De wettelijk vereiste dekkingsgraad komt hierdoor op 127,6%. De beleidsdekkingsgraad bedraagt 113,9% per eind december 2017 en ligt onder de vereiste dekkingsgraad van 127,6%. Hiermee verkeert het fonds in een **reservetekort**. In maart 2017 is een herstelplan ingediend bij DNB. DNB heeft het herstelplan goedgekeurd.

Wettelijke richtlijnen geven ook aan welk vermogen een pensioenfonds minimaal moet hebben. Dit minimaal vereist vermogen is 104,2%. Op dit moment ligt de beleidsdekkingsgraad boven het minimaal vereist vermogen. Er is dus geen sprake van een dekkingstekort.

De volgende grafiek geeft het verloop van de beleidsdekkingsgraad, de maandelijkse nominale dekkingsgraad en de (minimaal) vereiste dekkingsgraad weer.

Verloop dekkingsgraden

Balans

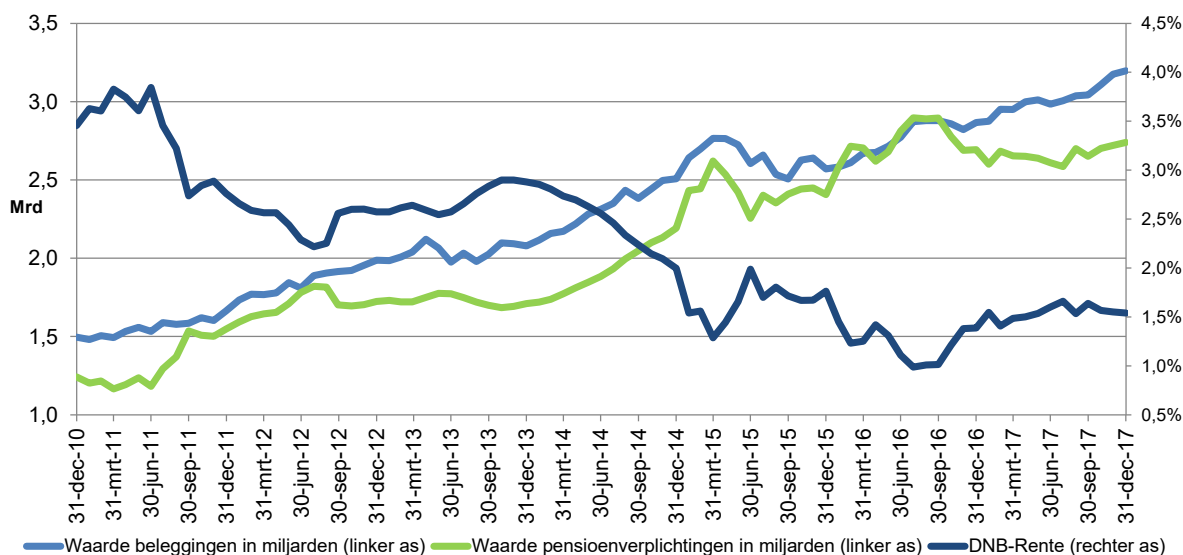
In de balans is aangegeven wat de waarde is van de bezittingen en de verplichtingen van ons fonds. Aan de activa-zijde staan de bezittingen. Aan de passiva-zijde zijn de verplichtingen weergegeven.

Verkorte balans

Activa			Passiva		
Aandelen	1.424,3	45%	MW VPV nominaal	2.739,7	86%
Obligaties	1.346,2	42%	Toeslagreserve	7,3	0%
Vastgoed	297,9	9%	Reserves	447,9	14%
Valutaderivaten/Liquide middelen	95,4	3%			
Renteswaps	32,9	1%			
Saldo overige activa/passiva	(1,8)	0%			
totaal	3.194,9		totaal	3.194,9	

Waarde beleggingen en waarde pensioenverplichtingen

In onderstaande grafiek is het verloop van de waarde van de beleggingen (in euro's), de waarde van de pensioenverplichtingen (in euro's) en de door DNB gehanteerde rentetermijnstructuur weergegeven.

Ontwikkelingen financiële markten

De belangrijkste wereldwijde regio's lieten in het vierde kwartaal een verdere economische groei zien. Sterke inkooporders, productiecijfers en vertrouwensindicatoren van zowel producenten als consumenten zorgen voor gunstige macro-economische vooruitzichten. Centrale banken hebben vertrouwen in een verder herstel van de economie en verminderen het verruimende monetaire beleid. De kerninflatie in Europa blijft vanwege beperkte loongroei achter bij het gewenste niveau en weerhoudt de ECB momenteel van een renteverhoging. De Fed verhoogde conform verwachting de rente met 0,25%. Beleggers reageerden hierop positief.

In China vond het vijfjaarlijks nationaal partijcongres plaats. Hier werd onder andere een plan gepresenteerd voor het beperken van financiële risico's. Economische groei zal iets lager zijn dan beleggers de afgelopen jaren gewend waren. Afgelopen kwartaal profiteerden aandelen in opkomende markten, naast de groei in ontwikkelde markten, ook van de verzwakkende dollar en lieten een rendement zien van 4,8%.

Omzet- en winstcijfers van bedrijven zetten hun stijgende trend voort. De arbeidsmarkt trekt verder aan en zowel consumptieve- als bedrijfsinvesteringen nemen toe. Het belastingplan van Trump is in december goedgekeurd en kan de economische groei nog verder stimuleren. Dit blijft een omgeving waarin risicodragende beleggingen het best renderen.

Beleggingsresultaten

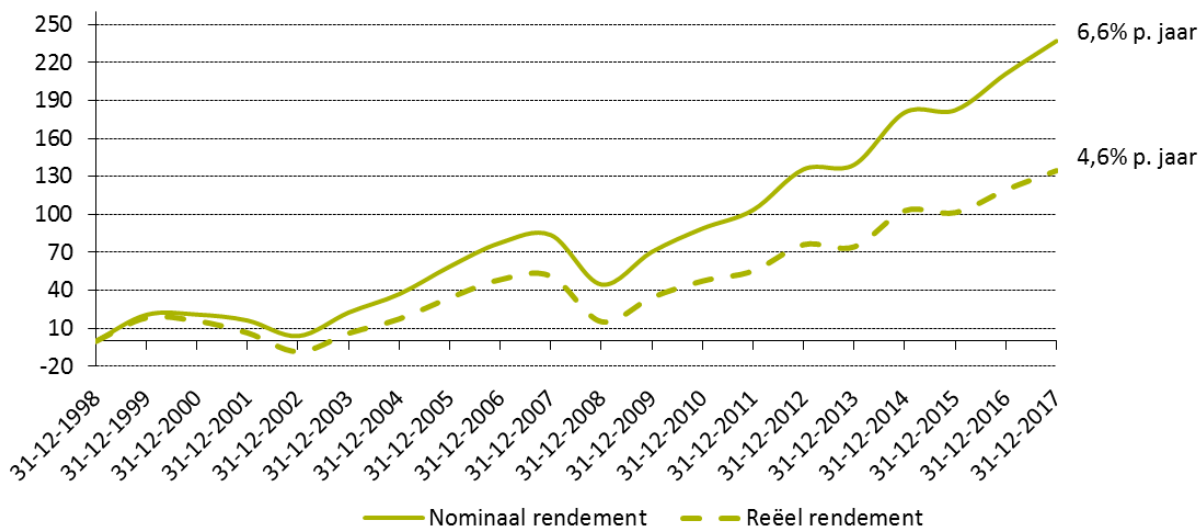
	oct - dec	jan - dec	gewicht % eind Q4
Vastrentende waarden	1,1%	2,5%	42,1%
Aandelen	4,1%	16,0%	44,6%
Vastgoed	2,1%	7,3%	9,3%
Renteswaps	0,3%	-0,5%	1,0%
APO	0,0%	0,0%	0,0%
Valutaderivaten	0,0%	-0,1%	2,8%
Liquide middelen			0,2%
Totaal	2,8%	8,3%	100,0%

Aandelenkoersen zijn gestegen vanwege een onverminderd positief sentiment onder beleggers en winstgroei van bedrijven. Risicovollere obligaties profiteerden ook van dit positieve sentiment. De beleggingsportefeuille is afgelopen kwartaal met 2,8% gestegen.

Langetermijn beleggingsrendement

Onderstaande grafiek geeft het nominale en reële cumulatieve rendement van ons pensioenfonds weer sinds 1998. Het rendement vanaf 1998 tot en met het afgelopen kwartaal bedroeg 6,6% op jaarbasis.

Cumulatief rendement 1999 - Q4 2017

Bijlage

Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid van het fonds is gericht op het veiligstellen van de pensioenafspraken binnen aanvaardbare risicogrenzen. Het bestuur heeft de beleggingen gespreid over verschillende beleggingscategorieën (aandelen, obligaties en vastgoed). Binnen de verschillende beleggingscategorieën wordt gespreid naar regio's en subcategorieën. Het bestuur houdt met dit beleid rekening met het valutarisico, renterisico en het neerwaartse risico van aandelen en vastgoed.

Begrippenlijst

Maandelijkse nominale dekkingsgraad: de verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen (de toekomstige pensioenuitkeringen) van het pensioenfonds.

Beleidsdekkingsgraad: het gemiddelde van de nominale dekkingsgraden in de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling.

Vereiste dekkingsgraad: afgeleide van het vereist vermogen van het pensioenfonds, voorgeschreven door de Pensioenwet (Financieel Toetsingskader). Komt de dekkingsgraad van het fonds onder de vereiste grens, dan is er sprake van een reservetekort.

Minimaal vereiste dekkingsgraad: 104,2%. Is de dekkingsgraad van het fonds lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad, dan is er sprake van een dekkingstekort.

Nominaal rendement: Beleggingsrendement zonder koopkrachtcorrectie.

Reëel rendement: Het beleggingsrendement uitgedrukt in verandering van koopkracht, het nominale beleggingsrendement wordt gecorrigeerd met de inflatie om de feitelijke toename van de koopkracht te meten.

Vragen of opmerkingen over dit kwartaalbericht? Mail naar communicatie@blueskygroup.nl